

[Bjørn Elmquist]

af 20. januar oplystes, at en etisk komité af den i Helsinkideklarationen omhandlede karakter begyndte sin virksomhed i Københavnsområdet den 1. februar i år.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne først oplyse, at Helsinkideklarationen for 1975 er vedtaget af Verdenslægeorganisationen, altså i fagligt kollegial regi. De centrale sundhedsmyndigheder her i landet er således ikke engageret i arbejdet omkring gennemførelsen af deklARATIONEN, herunder etableringen af de uafhængige komiteer, som er foreslået nedsat med henblik på at kontrollere videnskabelige forsøg, hvori der indgår mennesker. Beslutningen om at oprette etiske komiteer i Danmark er truffet efter drøftelser mellem Den almindelige danske Lægeforening og repræsentanter for universiteternes forskningsinstitutter, medicinalindustrien, Amtsrådsforeningen m.fl. Og der er på grundlag heraf besluttet oprettet en række regionale videnskabetiske komiteer og en central videnskabetisk komité.

Efter oplysninger fra statens lægevidenskabelige forskningsråd, der skal varetage sekretariatsfunktionerne for den centrale videnskabetiske komité, har nedsættelsen af de lokale komiteer og den centrale komité beroet på en nærmere afklaring af den regionale inddeling for de lokale komiteer og på såvel amtsrådenes udpegning af lægmandsmedlemmer som udpegning af tre forskningskyndige personer til hver af lokalkomiteerne.

Ifølge en pressemeddelelse, der er udsendt af forskningssekretariatet i januar 1981, er der pr. 1. januar 1981 oprettet regionale videnskabetiske komiteer for Københavns kommune, Københavns amtskommune, Århus amtskommune og en fælleskomité for Ribe, Ringkøbing og Sønderjyllands amtskommuner. Komiteen for Københavns kommune modtog dog først projekter fra den 1. februar 1981, mens de øvrige komiteer startede deres virksomhed den 1. januar 1981. Yderligere regionale videnskabetiske komiteer forventes snarest oprettet for Fyns og Vejle amtskommuner samt for Bornholms, Frederiksborg, Roskilde, Storstrøms og Vestsjællands amtskommuner. Den 12. december 1980 oprettedes den centrale videnskabetiske komité ved et konstituerende møde i det lægevidenskabelige forskningssekretariat,

hvor som nævnt også komiteens sekretariat har sæde.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg vil gerne takke ministeren for redegørelsen, som jo indeholdt mange facts. Men det, jeg gerne ville bede om at få nærmere præciseret – det lå også i mit spørgsmål, og det fik jeg nemlig ikke rigtig noget svar på – er, hvorfor det dog har taget så temmelig lang tid, som det har.

Den første Helsinkideklaration, om man kan kalde den det, blev vedtaget allerede i 1964, og så blev den revideret i 1975 i Tokyo, og så vidt jeg fik noteret ned nu fra ministerens svar, så har det beroet på en nærmere afklaring af regional opdeling og på de forskellige personer, der skulle med i komiteerne. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ministeren kunne forklare mig, om det måske også havde noget at gøre med, at man indtil nu ikke har syntes, at der var tilstrækkelig anledning til at oprette disse komiteer, om der ikke var forskningsprojekter nok i Danmark. Det er nemlig min opfattelse, at det har der været. Det er også min opfattelse, at der har været et meget stort behov for at få oprettet disse komiteer så hurtigt som muligt. Her tænker jeg f.eks. på det også i folketinget flere gange omdebatterede såkaldte placebo-projekt, hvor man udvalgte 400–500 kvinder, der havde brystkræft, hvorefter man delte nogle ganske virkningsløse kalkpiller ud til den ene halvdel og nogle piller, hvis effekt man heller ikke var helt sikker på, ud til resten. Jeg synes, det typisk ville være noget, der havde været godt at få gennemdebatteret i en slags etisk komité som den, der er forudset her.

Mit spørgsmål til ministeren skal altså være: har der været noget andet end bare dette, at man ikke rigtig kunne finde ud af, hvilke regioner i Danmark der skulle have en komité? Jeg ved ikke, om ministeren er i stand til at svare derpå, da jeg forstår, at nok har de centrale sundhedsorganisationer ikke direkte noget med det at gøre, men alligevel er der dog repræsentanter derfra.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg er ikke i stand til at give yderligere oplysninger, for som jeg sagde i mit første svar, har de centrale sundhedsmyndigheder